DE CE UNII FILOSOFI PREFERĂ FENOMENALISMUL METODOLOGIC?

WHY SOME PHILOSOPHERS PREFER THE METHODOLOGICAL PHENOMENALISM?

Constantin Stoenescu, prof., dr., Universitatea din București

Formularea de către Auguste Comte a proiectului pozitivist la mijlocul secolului al nouăsprezecilea s-a bazat și pe înțelegerea fizicii lui Newton drept o cercetare a fenomenelor. Ideea lui Comte a fost preluată de doi filosofi importanți ai acelei perioade, care vor contribui decisiv la dezvoltarea unor tradiții de cercetare: John Stuart Mill și Franz Brentano. Cum explicăm faptul că filosofi care vor lucra în paradigme de cercetare diferite au fost atrași de fenomenalismul metodologic? Scopul meu în acest studiu este să propun o discuție asupra relevanței fenomenalismului metodologic pentru diverse teorii filosofice. În acest sens, voi deosebi între mai multe tipuri de fenomenalism, în ordine istorică, cel propus de Berkeley, fenomenalismul lui Kant, apoi cel solidar cu teoria idealismului obiectiv de tip hegelian, precum și fenomenalismul analitic. Voi încerca să scot la iveală influența pe care Comte a avut-o asupra lui Mill și Brentano și felul în care aceștia au dezvoltat ulterior teorii specifice. Studiul meu reprezintă, în primul rând, o reconstrucție istorică, prin care dezvălui aspecte mai puțin discutate în literatura de specialitate.

August Comte's project of positivistic philosophy at the middle of nineteenth century was based on an understanding of Newton's physics as a research of phenomena. Comte's idea was taken as good by two important philosophers of that time who will make the difference between two research traditions, John Stuart Mill and Franz Brentano. How shall we explain the fact that two philosophers who

will work in different research paradigms were attracted by the methodological phenomenalism? My aim in this paper is to open a debate about the philosophical relevance of methodological phenomenalism. Therefore, first of all, I will make a distinction between some types of phenomenalism, in historical order, Berkeley's phenomenalism, Kant's phenomenalism, the phenomenalism supported by Hegelian philosophy, and analytical phenomenalism. I will try to mention the main aspects regarding the relations between Comte's project and the way of thought followed by Mill and Brentano. My attempt is to reveal some ideas which weren't largely discussed in literature.

Cuvinte cheie: *fenomenalism methodologic, Auguste Comte, John St. Mill, Franz Brentano, obiect și fenomen, obiect fizic și fenomen psihic*

Key-words: *methodological phenomenalism, Auguste Comte, John St. Mill, Franz Brentano, object and phenomena, physical objects and psychical phenomena*